

## Raadsinformatiebrief

Zaaknummer 3553227, 3531104 en 3532976

# Onderwerp: Strandbewaking

### Programma

- |     |                             |
|-----|-----------------------------|
| 1   | Veiligheid op orde          |
| 1.2 | Openbare orde en veiligheid |

Zaaknummer : 3553227  
Portefeuillehouder : M. Pol  
Datum antwoord : 7 februari 2025

Geachte commissie- en gemeenteraadsleden,

Er is onrust ontstaan over het gedrag van strandwachten van het USW, zowel op als buiten het eiland. Tijdens de raadsvergadering van 18 december 2024 is toegezegd u in februari 2025 nader te informeren over dit onderwerp. Ook is een aantal raadsvragen gesteld, die wij deels met deze Raadsinformatiebrief beantwoorden. Vragen van technische aard, worden binnenkort separaat beantwoord.

### Uitgangspunt

Vooropgesteld: elke melding over grensoverschrijdend gedrag nemen wij uiterst serieus. Wij vinden het moedig dat personen hierover naar voren treden, omdat wij begrijpen dat dat ontzettend lastig kan zijn. Wij willen nogmaals benadrukken dat wij het belangrijk vinden dat iedereen die te maken krijgt met (seksueel) grensoverschrijdend gedrag zich meldt bij politie, slachtofferhulp en/of stichting CSG (centrum voor seksueel geweld, dit is gratis en anoniem 0800 0188). Texel moet een veilig en toegankelijk eiland voor iedereen zijn.

### Strandbewaking

De strandwachten van het Utrechtse Studenten Werkkamp (USW) dat deel uitmaakt van het Utrechtse Studenten Corps (USC) verzorgen namens de gemeente sinds 1950 de stranden op Texel (vanaf 1950 het hele strand en vanaf 1980 de stranddelen paal 9, 12, 15 en 17). De Texelse Reddingsbrigade (TRB) bewaakt sinds 1980 de stranden vanaf paal 19 tot en met 28. Beide organisaties zijn volledig gecertificeerd om de strandbewaking namens ons professioneel te verzorgen.

Gedurende negen weken in het hoogseizoen bewaken beide organisaties de stranden tussen 9 uur 's ochtends en 18 uur 's avonds. Beide organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren van hun huisvesting en krijgen een vergoeding voor de diensten die zij leveren. Op deze manier zijn veilige stranden voor onze inwoners en gasten gegarandeerd.

Zoals met u was afgesproken, is afgelopen zomer een audit voor zowel USW als TRB uitgevoerd. Uitkomst is dat de kwaliteit van bewaking door beide strandwachtorganisaties goed is.

#### Onrust over misdragingen

In de afgelopen periode zijn er meerdere publicaties geweest in landelijke en regionale dagbladen over het gedrag van de strandwachten van het USW, is er een protestactie geweest in het gemeentehuis en zijn er twee meldingen gedaan bij de politie. Deze onrust richt zich vooral op het gedrag van de studenten buiten de strandbewaking en het mogelijke effect ervan op de strandbewaking. Eerder al heeft het college, bij monde van de burgemeester, aangegeven zorgen te hebben over het gedrag van de strandwachten van het USW.

Over de strandwachten gaan veel verhalen over het eiland, waarin het (verre) verleden vaak ook een rol speelt. De afgelopen periode hebben wij daarom gebruikt om (zowel ambtelijk als bestuurlijk) zoveel mogelijk inzicht te krijgen in de aard van deze verhalen. Bovendien is er formeel overleg geweest tussen politie, Openbaar Ministerie (OM) en de burgemeester (zogenoemd driehoeksoverleg). Politie, OM en burgemeester hebben elk hun eigen rollen vanuit hun eigen verantwoordelijkheden met bijbehorende bevoegdheden. De politie en het OM hebben, op verzoek van de burgemeester, extra onderzocht of er aangiftes tegen de strandwachten zijn gedaan en of andere meldingen over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in de afgelopen jaren kunnen worden gekoppeld aan de studenten van het USW. Dat blijkt niet het geval, zodat er voor de politie en het OM geen grondslag is om verder onderzoek te doen. Ook de meldingen die bij de politie gedaan zijn, zijn voor politie en OM nu geen reden om verder onderzoek te doen.

Hoewel er dus geen sprake is van strafrechtelijke onderzoeken, schuift het college de verhalen over het gedrag van studenten niet zomaar aan de kant. Van onze strandwachten verwachten wij dat ze zich gedragen, ook buiten de strandbewakingsuren.

#### Hoe verder

Elke jaar verandert de samenstelling van de groep studenten van het USW voor 50% met 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> jaars studenten die elk maximaal twee jaar strandwacht zijn. Wij stellen ons op het standpunt dat de huidige groep strandwachten niet verantwoordelijk gehouden kan worden voor gedragingen uit het verdere verleden.

Tegelijkertijd is het een lastig dilemma: de onrust en verhalen hebben ook op ons indruk gemaakt. Maar de uiteindelijke basis is wel dat direct betrokkenen (waaronder politie, gemeenteambtenaren en anderen op het strand) in recente jaren het gedrag van studenten hebben zien verbeteren.

Wij zijn dus heel zorgvuldig geweest in onze afweging over of wij de samenwerking met het USW de komende jaren willen voortzetten. Uiteindelijk zijn wij tot de conclusie gekomen dat wij die samenwerking in principe willen voortzetten, maar wel een aantal aanvullende afspraken met het USW willen maken.

Afspraken over strandbewaking

Al vele jaren vindt er tijdens het seizoen minimaal wekelijks werkoverleg tussen de strandbeheerders van onze gemeentelijke organisatie, politie en het USW plaats. Dit blijven wij doen.

Ook voorafgaand aan het seizoen en als evaluatie van het seizoen bespreken wij de noodzakelijke kwaliteit van de strandbewaking. Daar spreken wij ook over gewenst gedrag buiten de strandbewakingsuren.

Voor het komende seizoen treffen we wel een aantal extra maatregelen:

1. Een afspraak op verbod van het ontvangen van bezoek in en rondom de schuur.
2. Elke strandwacht ondertekent de gedragslijn, waarin ook andere afspraken dan ad 1 individueel worden vastgelegd. Tot op heden werd er een handtekening namens iedereen gezet, maar vanaf komend seizoen wordt het persoonlijk door elke strandwacht ondertekend. Daarmee is een ieder individueel verantwoordelijk. Dit vinden wij belangrijk om het toedekken van groepsgedrag, inzake onacceptabele (individuele) gedragingen, te voorkomen.
3. Naast het bestaande frequente werkoverleg wordt een externe begeleider betrekken om de strandwachten individueel en collectief te ondersteunen bij hun werk op het strand en daarbuiten.

Wij stellen ons op het standpunt dat het USW deze maatregelen onverkort moet accepteren om voor het komend seizoen de samenwerking te kunnen vervolgen. Het USW werkt zelf ook aan gedragsvoorschriften in hun corps.

Tevens voelen wij ons verantwoordelijk het USW te ondersteunen bij het verbeteren van hun verblijfslocatie. Hierover gaan we met hen in gesprek.

Door de extra maatregelen te treffen, maken wij duidelijk de geuite onrust serieus te nemen. Wij weten dat er Texelaars zijn die liever hadden gezien dat wij de samenwerking per direct zouden opzeggen, maar na zorgvuldige afweging maken wij die keuze niet. De extra maatregelen zijn bedoeld om afspraken aan te scherpen over toelaatbaar gedrag en houding. Hierom blijven wij tevens in contact met alle betrokken partijen, waaronder ook de strandpaviljoenhouders, horeca, politie en OM.

Al ruim 70 jaar bewaakt het USW onze stranden en studenten hebben in die jaren vaak belangrijke reddingen verricht. Op basis van deze inzet willen wij in principe de samenwerking met het USW continueren en er zo voor zorgen dat onze stranden ook de komende jaren veilig zijn.

Wij blijven u op de hoogte houden als er nieuwe feiten zijn. Na de zomer zullen we het strandbewakingsseizoen evalueren.

Uiteraard zijn wij altijd bereid met u over dit onderwerp in gesprek te gaan.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,  
de secretaris, de burgemeester,

E. Wolfkamp

M. Pol